

► Elfogadott szövegek

Nemzetközi Munkaügyi Konferencia - 113. ülészak, Genf, 2025

Egyezmény a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek megelőzéséről és a velük szembeni védekezésről (2025. június 13.)

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 2023. június 2-án 113. ülészakára ült össze,

Felidézve a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek az Alapokmányban foglalt azon ünnepélyes kötelezettségét, hogy a világ nemzetei között olyan programokat mozdítson elő, amelyek minden foglalkozásban biztosítják a munkavállalók életének és egészségének megfelelő védelmét,

Felidézve, hogy a 2022. júniusi 110. ülészakán a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörnyezetet beemelte az ILO által a munkavégzéssel összefüggésben lefektetett alapvető elvek és jogok keretébe,

Figyelembe véve azon célt, hogy a biológiai veszélyek vonatkozásában megteremtse az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörnyezet mint alapvető elv és jog tiszteletben tartásához, előmozdításához és érvényesítéséhez szükséges jogi kereteket, ideértve a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekkel összefüggő vészhelyzetekre való felkészültségre és védekezési intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket, szem előtt tartva az újonnan és ismételten előforduló veszélyeket és kockázatokat,

Hangsúlyozva a nemzetközi egységes politika és együttműködés előmozdításának fontosságát a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek által okozott megbetegedések és sérülések megelőzése során,

Elismerve a munkavállalók biztonságáról, egészségéről és a munkakörnyezetről szóló 1981. évi 155. számú egyezmény és a munkavédelemről szóló 2006. évi 187. számú keretegyezmény jelentőségét, amelyek a munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló 1998. évi, 2022-ben módosított ILO nyilatkozat értelmében alapvető egyezményeknek minősülnek, továbbá elismerve az 1981. évi 155. számú egyezmény 2002. évi jegyzőkönyve és a foglalkozás-egészségügyi szolgálatokról szóló 1985. évi 161. egyezmény jelentőségét,

Megállapítva, hogy szükséges a lépfene megelőzéséről szóló 1919. évi 3. számú ajánlás módosítása, valamint - az egyéb munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekre vonatkozóan - a nemzetközi munkaügyi

normák hatálybeli hiányosságainak pótlása,

Megállapítva, hogy a jelen egyezmény világszinten az első olyan nemzetközi jogi eszközt képezi, amely kifejezetten a munkakörnyezetben biológiai veszélyekkel foglalkozik,

Hangsúlyozva, hogy szükséges a hatékony munkavédelmi irányítás előmozdítása a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek tekintetében az érintett szereplők - ideértve a közegészségügyi és a munkavédelmi hatóságokat, valamint a munkáltatói és a munkavállalói érdekképviselőket - együttműködése és saját felelősségi körükben hozott intézkedései összehangolása útján,

Miután úgy döntött, hogy az ülészak negyedik napirendi pontjaként elfogad bizonyos, a biológiai veszélyekkel szembeni munkavédelmi javaslatokat,

Elhatározva, hogy a szóban forgó javaslatokat nemzetközi egyezmény formájában kell rögzíteni,

a mai napon, 2025. június 13-án elfogadja a következő egyezményt, amely „2025. évi egyezmény a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekről” megnevezéssel hivatkozható.

I. Fogalommeghatározások és az egyezmény hatálya

1. cikk

A jelen egyezmény alkalmazásában:

- (a) „Biológiai veszélyek” jelentése a munkavégzés során történő expozícióval összefüggésben - olyan mikroorganizmusok, sejtek vagy sejttényészetek, endoparaziták vagy nem sejtes mikrobiológiai entitások, ideértve a genetikailag módosított mikroorganizmusokat is, valamint az ezekhez társuló allergéneket és toxinokat, továbbá a növényi vagy állati eredetű allergéneket, toxinokat és irritáló anyagokat, amelyek az emberi egészséget károsíthatják. A munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettségéből (expozícióból) eredő emberi egészségkárosodás a megbetegedést és a sérülést egyaránt magában foglalja.
- (b) „Munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség, azaz expozíció” jelentése olyan esemény, amely során a munkavállaló a munkakörnyezetben biológiai veszéllyel kerül kapcsolatba, vagy annak közvetlen közelében tartózkodik. Az expozíció magában foglalja a munkával összefüggő tevékenységeket és a közegészségügyi helyzeteket is. A fertőzés vagy az egészségkárosodás bekövetkezésének lehetősége szorosan összefügg a terjedés módjaival és az expozíciós útvonalakkal, amelyek alapvető jelentőségű figyelembe veendő szempontok a megfelelő megelőző stratégiák és intézkedések kidolgozása során.
- (c) „Biológiai kockázat” jelentése a biológiai veszélyek hatásának való kitettségéből (expozícióból) eredő veszélyes esemény bekövetkezésének valószínűsége és az esemény által okozott sérülés vagy emberi egészségkárosodás súlyosságának együttes hatása.
- (d) „Kompetens hatóságok által végzett biológiai kockázatértékelés” jelentése egy olyan szisztematikus folyamat, amely során a kompetens hatóságok azonosítják a biológiai veszélyeket és értékelik a kockázatokat annak érdekében, hogy az adott munkavégzéssel járó biológiai kockázatokkal szembeni megfelelő és hatékony kockázatkezelési intézkedésekre vonatkozóan elősegítsék a jogszabályi keretek vagy az iránymutatások kidolgozását. Az értékelés az alábbiakra terjed ki:
 - (i) a veszélyek jellemzői, ideértve emberi egészségkárosító hatásukat és az ártalom súlyosságát;
 - (ii) hatékony diagnózis, megelőzés és kezelés rendelkezésre állása;
 - (iii) a közegészségügyi kockázatok a lakosságra vagy a környezetre történő áttérjedés szempontjából
- (e) „Munkavállalók” jelentése minden foglalkoztatott személy, ideértve a közalkalmazottakat is.

2. cikk

- 1. A jelen egyezmény minden munkavállalóra és a gazdasági tevékenység összes ágazatára alkalmazandó.

2. A munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb érdekképviselői szervezeteivel folytatott konzultációt követően, valamint a kompetens hatóságok által végzett biológiai kockázatértékelés és az alkalmazandó megelőző- és védő intézkedések alapján az egyezményt ratifikáló tagállam részben vagy egészben kizárhat az egyezmény hatályából bizonyos gazdasági ágazatokat vagy olyan korlátozott munkavállalói kategóriákat, amelyek vonatkozásában az egyezmény alkalmazása jelentős mértékű különleges problémákat vetne fel, azzal a feltétellel, hogy a biztonság és egészséget nem veszélyeztető munkakörnyezet fenntartása folyamatosan biztosított.
3. Minden tagállam, amely él az előző bekezdésben biztosított lehetőséggel, az egyezmény alkalmazásáról szóló első jelentésében, amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 22. cikke alapján nyújt be, köteles felsorolni az egyezmény hatálya alá nem tartozó konkrét gazdasági ágazatokat vagy munkavállalói kategóriákat, megindokolva a kivételeket és ismertetve azokat az intézkedéseket, amelyeket ezen munkavállalók megfelelő védelmének biztosítására hozott, a későbbi jelentésekben pedig köteles beszámolni a szélesebb körű alkalmazás felé tett haladásról. A tagállamok kötelesek minden tőlük telhetőt megtenni annak érdekében, hogy a kivételeket a lehető legrövidebb időn belül megszüntessék.

II. Nemzeti politika

3. cikk

A nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban, valamint egyeztetve a munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb érdekképviselői szervezeteivel, minden tagállam köteles a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség elleni védelmet beilleszteni a kompetens hatóságok által végzett biológiai kockázatértékelés alapján kialakított nemzeti munkavédelmi politikájába, amely politikát köteles időszakonként felülvizsgálni.

4. cikk

A munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekre vonatkozó nemzeti politika kidolgozása során a tagállamnak figyelembe kell vennie:

- (a) más érintett politikákat, beleértve a közegészségügyi és környezetvédelmi politikát is, amennyiben ezek összhangban állnak a munkavédelmi rendelkezésekkel, illetve kiegészítik vagy javítják azokat;
- (b) a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekkel összefüggő munkavédelmi irányításra vonatkozó legpontosabb rendelkezésre álló információkat;
- (c) a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség és a kockázatok - ideértve az újonnan vagy ismételt előforduló veszélyeket és kockázatokat - hatékony kezelését szolgáló intézkedések, továbbá - figyelemmel a munkavállalók fizikai és mentális egészségére és jóllétére - az említett veszélyekkel összefüggő balesetek és vészhelyzetek kezelését célzó megelőzési, felkészülési és védekezési intézkedések, úgymint tervek és eljárások kidolgozását, továbbá, amennyiben indokolt, a munkáltatókra irányuló támogatási mechanizmusok iránti igényt;
- (d) az éghajlati és környezeti kockázatok hatását a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettségre, és a feltárt kockázatok megelőzését és kezelését szolgáló megfelelő intézkedések szükségességét;
- (e) a munkavállalók biztonságáról, egészségéről és a munkakörnyezetről szóló 1981. évi 155. számú egyezmény, a munkavédelemről szóló 2006. évi 187. számú keretegyezmény, valamint, adott esetben, más vonatkozó nemzetközi munkaügyi normák releváns rendelkezéseit;
- (f) adott esetben olyan szemlélet érvényesítésének fontosságát, amely minden munkavállalóra kiterjedően figyelembe veszi a nőket és a férfiakat érintő eltérő mértékű expozíciót és kockázatot.

5. cikk

Annak érdekében, hogy a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekről a legjobb információk álljanak rendelkezésre, minden tagállam – a munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb érdekképviselői szervezeteivel folytatott konzultációt követően, az adott helyzetnek megfelelően, valamint a nemzeti

jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően – intézkedéseket hoz, amelyek biztosítják:

- (a) a nemzeti és nemzetközi szintű információcsere és összehangolt cselekvés megvalósítását az érintett nemzeti hatóságok, köztük a közegészségügyi és a munkavédelmi hatóságok, valamint a tudományos intézmények és az érintett nemzetközi szervezetek között;
- (b) új kutatások elősegítését, amennyiben a rendelkezésre álló információk nem elegendők.

6. cikk

Minden tagállam – a munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb érdekképviselői szervezeteivel folytatott konzultációt követően – külön rendelkezéseket hoz annak érdekében, hogy:

- (a) megvédje azokat a bizalmas információkat, amelyek megismerése valamely versenytárs részéről ártana a munkáltató üzleti tevékenységének, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a munkavállalók biztonságát és egészségét, és megfelel a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak;
- (b) a munkavállalók és képviselőik egyszerűen és bizalmasan hozzáférjenek a megfelelő és hatékony bejelentési mechanizmusokhoz, amelyek célja a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekkel kapcsolatos nemzeti jogszabályok és szabályozások megsértésének érdemi kezelése;
- (c) a jogsértést bejelentő személy a hátrányos intézkedéssel szembeni védelemben részesüljön.

III. Megelőző- és védő intézkedések

7. cikk

- 1. A nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban, valamint egyeztetve a munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb érdekképviselői szervezeteivel, minden tagállam köteles kidolgozni, közzétenni, valamint időszakonként felülvizsgálni és aktualizálni a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek és kockázatok kezelését szolgáló megelőző- és védő-, valamint adott esetben az elővigyázatossági intézkedésekre irányuló nemzeti szabályozásokat és iránymutatásokat, a kompetens hatóságok által végzett biológiai kockázatértékelés eredményei alapján.
- 2. Ezen intézkedések és iránymutatások funkciója az, hogy:
 - (a) előmozdítsák az expozícióval érintett munkavállalók védelmének folyamatos javítását;
 - (b) figyelembe vegyék az újonnan és ismételten előforduló veszélyeket és kockázatokat;
 - (c) külön rendelkezéseket tartalmazzon:
 - (i) azokra az ágazatokra és foglalkozásokra, ahol a munkavállalók a biológiai veszélyeknek való kitettség miatt elismerten az egészségkárosodás fokozott kockázatának vannak kitéve;
 - (ii) azokra a munkavállalókra, akik különleges védelmet igényelhetnek, figyelembe véve azt, hogy ez nem eredményezhet hátrányos megkülönböztetést, és nem járulhat hozzá a foglalkozási szegregációhoz;
 - (d) magukba foglaljanak felkészülési és védekezési intézkedéseket, úgymint tervek és eljárásokat, a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettséghez köthető balesetek és vészhelyzetek kezelésére.

8. cikk

- 1. Minden tagállam köteles a kompetens hatóságok által végzett biológiai kockázatértékelés eredményei alapján időben tájékoztatni és támogatni a munkáltatókat, a munkavállalókat és képviselőiket a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek és kockázatok kezelését szolgáló megelőző- és védő-, illetve adott esetben elővigyázatossági intézkedésekről.
- 2. Az információkat hozzáférhető formában és közérthető nyelven kell biztosítani, időszakonként felül kell vizsgálni, és szükség esetén frissíteni kell a legújabb tudományos és műszaki ismereteknek megfelelően.

IV. Foglalkozás-egészségügy és foglalkozás-egészségügyi ellátások

9. cikk

A munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettséggel összefüggő, a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban lévő megelőző- és védő intézkedések meghozatala során minden tagállam köteles törekedni arra, hogy:

- (a) fokozatosan kiterjessze a foglalkozás-egészségügyi ellátásokat valamennyi munkavállalóra a gazdasági tevékenység minden ágazatában, különös tekintettel azokra az ágazatokra és foglalkozásokra, ahol a munkavállalók biológiai veszélyek hatásának való kitettségének jelentős a kockázata, valamint azokra a munkavállalókra, akik különleges védelmet igényelhetnek;
- (b) elősegítse a nemzeti egészségügyi és munkavédelmi infrastruktúrák, a szakértelem és az erőforrások összehangolását és hatékony felhasználását a foglalkozás-egészségügyi ellátások munkavállalók számára történő biztosítása érdekében.

V. A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések jegyzőkönyvezése, nyilvántartása és bejelentése, valamint az adatgyűjtés

10. cikk

A nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban, valamint egyeztetve a munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb érdekképviselői szervezeteivel, minden tagállam köteles eljárásokat kidolgozni, végrehajtani, valamint időszakonként felülvizsgálni az alábbiakra vonatkozóan:

- (a) a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség okozta munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések, valamint – adott esetben – veszélyes események munkáltató vagy más, a nemzeti jogszabályok és gyakorlat szerint felelős személy általi jegyzőkönyvezése, nyilvántartása, bejelentése és kivizsgálása;
- (b) éves statisztikák készítése és közzététele nők és férfiak szerinti bontásban a biológiai veszélyek hatásának való kitettségéből eredő munkabalesetekről, foglalkozási megbetegedésekről, valamint – adott esetben – a veszélyes eseményekről;
- (c) a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség okozta súlyos munkabalesetek, foglalkozási megbetegedések vagy egyéb egészségkárosodások esetén vizsgálat lefolytatása a kompetens hatóságok részéről;
- (d) éves tájékoztatás közzététele a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség kezelésére szolgáló, a nemzeti munkavédelmi politika keretében hozott intézkedésekről;
- (e) a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség okozta foglalkozási megbetegedésekre és sérülésekre vonatkozó nyilvántartások megfelelő megőrzési idejének megállapítása, figyelembe véve az ilyen betegségek lappangási idejét.

11. cikk

A nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal, a vonatkozó nemzetközi normákkal és a tudományos fejlődéssel összhangban, valamint egyeztetve a munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb érdekképviselői szervezeteivel, minden tagállam köteles:

- (a) a megelőzés, a nyilvántartás, a bejelentés, valamint – adott esetben – a kártérítések tekintetében időszakonként felülvizsgálni a foglalkozási megbetegedések nemzeti jegyzékét;
- (b) szükség esetén frissíteni a jegyzéket annak érdekében, hogy azokat a betegségeket is magában foglalja, amelyek esetében tudományosan bizonyították vagy a nemzeti feltételeknek és gyakorlatnak megfelelő

módszerekkel kimutatták a közvetlen összefüggést a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség és az adott betegség között.

VI. Munkabaleseti ellátások

12. cikk

Minden tagállam köteles biztosítani, hogy bármilyen, a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség okozta megbetegedés, sérülés, csökkent munkaképesség vagy haláleset baleseti ellátási vagy kártérítési jogosultságot keletkeztessen, a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban.

VII. A jogszabályok betartása

13. cikk

1. Minden tagállam köteles biztosítani a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettségre vonatkozó nemzeti jogszabályok és szabályozások érvényesítését megfelelő és hatékony ellenőrzési és felügyeleti rendszer, valamint - adott esetben - egyéb jogkövetést biztosító mechanizmusok útján, ideértve a gyakorlati információk és tanácsadás nyújtását a munkáltatók, munkavállalók és képviselőik számára, továbbá köteles megfelelő erőforrást és intézményi támogatást biztosítani e funkciók ellátásához.
2. Minden tagállam köteles biztosítani, hogy a munkavédelmi felügyelők, valamint szükség szerint más, a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekkel és kockázatokkal kapcsolatos feladatokat ellátó tisztviselők:
 - (a) megfelelő képzésben részesüljenek e veszélyekről és kockázatokról;
 - (b) a vonatkozó nemzeti jogszabályok és szabályozások betartásának értékelése során előmozdítsák a munkavédelem rendszerszintű megközelítését;
 - (c) rendelkezzenek világos és szilárd biztonsági protokollokkal a saját biztonságuk védelme érdekében a feladataik ellátása során;
 - (d) legyenek ellátva a munkáltatójuk által biztosított megfelelő egyéni védőeszközökkel.

14. cikk

Minden Tagállam köteles, a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban, megfelelő szankciókat és jogorvoslati intézkedéseket biztosítani a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettségre vonatkozó jogszabályok megsértése esetére, és köteles gondoskodni azok hatékony alkalmazásáról.

VIII. A munkáltató kötelezettségei és feladatai

15. cikk

A munkáltatók kötelesek – amennyire az ésszerűen megvalósítható – biztosítani, hogy az általuk ellenőrzésük alatt álló munkakörnyezetek ne jelentsenek kockázatot a biztonságra és az egészségre a biológiai veszélyeknek való kitettség miatt, azáltal, hogy megteszik a megfelelő és szükséges megelőző- és védő intézkedéseket.

16. cikk

A munkáltatók kötelesek – a nemzeti jognak és gyakorlatnak, valamint az alkalmazandó kollektív szerződéseknek megfelelően – a munkahelyi biológiai kockázatbecslés alapján megelőző- és védő intézkedéseket hozni, amennyire az ésszerűen megvalósítható. Ennek során – szükség szerint – figyelembe kell venni a különböző mértékű kitettséget és kockázatot, beleértve a nőket és férfiakat érintő sajátos körülményeket. A munkáltatók

kötelesek különösen:

- (a) a munkavállalókkal és képviselőikkel konzultálva, megfelelő és hatékony rendszereket kell létrehozni a munkavállalók biztonságát és egészségét érintő, biológiai veszélyekből eredő kockázatok értékelésének elvégzésére, felülvizsgálatára és – szükség esetén – aktualizálására, kellő figyelemmel azokra a munkavállalókra, akik különleges védelemre szorulhatnak.
- (b) minden észszerű és a gyakorlatban megvalósítható intézkedést meghozni a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek megszüntetésére, vagy – amennyiben ez nem lehetséges – e veszélyekből eredő kockázatok kezelésére és minimálisra csökkentésére, kellően figyelembe véve a kockázatkezelési intézkedések hierarchiáját;
- (c) hatékony megelőző- és védő intézkedéseket kell végrehajtani, figyelembe véve a biológiai veszélyek jellemzőit, valamint – ha rendelkezésre áll – a kompetens hatóságok által végzett biológiai kockázatértékelést.
- (d) a kockázatkezelési intézkedések hierarchiájának megfelelően rendelkezésre bocsátani, karbantartani és szükség esetén költségmentesen pótolni a munkavállalók számára a megfelelő egyéni védőeszközöket, valamint biztosítani a használatukra vonatkozó képzést;
- (e) a foglalkozási kockázatoknak megfelelően rendszeresen ellenőrizni a munkakörnyezetet és a munkavállalók egészségi állapotát a biológiai veszélyek és azok lehetséges hatásai korai felismerése érdekében;
- (f) felügyelni a munkafolyamatokat és rendszeresen felülvizsgálni a megelőző-, védő- és ellenőrző intézkedések hatékonyságát, beleértve a megfelelő egyéni védőeszközök rendelkezésre állását;
- (g) elővigyázatossági intézkedéseket hozni, ha a rendelkezésre álló információk nem elégségesek a megfelelő kockázatbecsléshez;
- (h) megfelelő és rendszeres időközönként tájékoztatást, útmutatást és képzést biztosítani a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekről a munkahelyi vezetők, a közvetlen felettesek (munkairányítók) és a munkavállalók számára lehetőség szerint a rendes munkaidőn belül, továbbá a munkavállalói képviselők számára is;
- (i) biztosítani - hozzáférhető formában és közérthető nyelven - minden munkavállaló megfelelő tájékoztatását a biológiai veszélyeknek való kitettségéből eredő kockázatokról és az alkalmazandó megelőző- és védő intézkedésekről, mielőtt olyan feladatba kezdenek, amely ilyen kockázatokkal jár, valamint amikor a munkamódszerekben, anyagokban vagy a kockázatbecslésben új információk alapján változás történik, továbbá szükség szerint rendszeres időközönként;
- (j) kivizsgálni a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettséggel összefüggő munkabaleseteket, foglalkozási megbetegedéseket, valamint – szükség szerint – a veszélyes eseményeket a kiváltó okok feltárása és a hasonló esetek megelőzése érdekében, együttműködve a munkavédelmi bizottságokkal vagy a munkavállalói képviselőkkel, továbbá megőrizni a biológiai veszélyekkel összefüggő eseményekre vonatkozó adatokat.

17. cikk

Amennyiben két vagy több munkáltató egyidejűleg végez tevékenységet ugyanazon a munkaterületen, köteles együttműködni annak érdekében, hogy biztosítsa a munkavállalók biztonságát és egészségvédelmét a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség tekintetében, mely kötelezettség nem érinti az egyes munkáltatók saját munkavállalóikért viselt felelősségét.

18. cikk

A munkáltatók kötelesek a tevékenységük méretének és jellegének megfelelő felkészülési és védekezési tervet és eljárást kidolgozni, amelyek a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekkel összefüggő balesetek, események és vészhelyzetek kezelését szolgálják, figyelembe véve a fertőző betegségek kitörésének lehetőségét is. A terveknek és az eljárásoknak meg kell felelniük a kompetens hatóságok által kiadott iránymutatásoknak.

IX. A munkavállalók és képviselőik jogai és kötelezettségei

19. cikk

A munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekkel kapcsolatban a munkavállalók és adott esetben képviselőik jogosultak arra, hogy:

- (a) bevonják őket a munkáltató vagy a kompetens hatóság által végzett biológiai veszélyazonosítással és kockázatértékeléssel kapcsolatos konzultációba;
- (b) tájékoztatásban és képzésben részesüljenek a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekről és kockázatokról, valamint a megfelelő megelőző- és védő intézkedésekről, valamint azok alkalmazásáról;
- (c) bevonják őket a saját maguk és más munkavállalók védelmét szolgáló megelőző- és védő intézkedésekkel és végrehajtásukkal kapcsolatos konzultációba;
- (d) tájékozódjanak, és konzultáljanak a munkáltatóval a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettséggel kapcsolatos releváns kérdésekben;
- (e) részt vegyenek a munkabalesetek, a foglalkozási megbetegedések és adott esetben a veszélyes események kivizsgálásában, valamint az e vizsgálatok megállapításaival kapcsolatos konzultációban;
- (f) megkapják a munkavállalók foglalkozás-egészségügyi felügyeletéről készült jelentéseket, a személyes és egészségügyi adatok kezelésére vonatkozó adatkezelési szabályok betartása mellett;
- (g) a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően az illetékes hatósághoz forduljanak, ha úgy ítélik meg, hogy a meghozott intézkedések és alkalmazott eszközök nem elég hatékonyak a megfelelő megelőzés és védelem biztosításához;
- (h) a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően, az foglalkozás-egészségügyi szolgálat javaslatára áthelyezzék őket másik munkakörbe, ha az adott munkakörben való további foglalkoztatás egészségügyi okokból ellenjavallt, feltéve, hogy ilyen munkakör elérhető, és a munkavállaló rendelkezik a szükséges képesítéssel, vagy kiképezhető annak betöltésére;
- (i) a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően, orvosi ellátásban és rehabilitációban részesüljenek, ha a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek hatásának való kitettség folytán valamilyen rosszullet, megbetegedés vagy sérülés következett be vagy súlyosbodott;
- (j) védelemben részesüljenek bármilyen hátrányos megkülönböztetéssel szemben, amennyiben a munkavállaló biológiai veszélyek hatásának való kitettség miatt valamilyen betegséget kapott vagy adott át;
- (k) hozzáférjenek hatékony kommunikációs csatornákhöz a kompetens hatóságok felé a biológiai veszélyekkel és kockázatokkal kapcsolatos munkavédelmi problémák bejelentése céljából.

20. cikk

Vállalati szinten olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek folytán a munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyekkel kapcsolatban a munkavállalók kötelesek, többek között:

- (a) a munkáltatótól kapott utasításoknak, valamint a munkáltató által biztosított képzésnek és eszközöknek megfelelően betartani a munkavédelmi előírásokat, ideértve az e célból rendelkezésükre bocsátott megfelelő egyéni védőeszközök, létesítmények és egyéb felszerelések szakszerű kezelését és használatát;
- (b) haladéktalanul jelenteni közvetlen felettesüknek minden olyan eseményt, amely megítélésük szerint biológiai veszélynek való kitettséget okozhat, vagy kockázatot jelenthet saját, illetve mások biztonságára vagy egészségére;
- (c) együttműködni a munkáltatójukkal és más munkavállalókkal a biológiai veszélyek érdemi kezelését szolgáló munkavédelmi intézkedések megfelelő meghatározása és végrehajtása érdekében.

21. cikk

A munkakörnyezetben előforduló biológiai veszélyek tekintetében, a fentiekben meghatározott jogokon és kötelezettségeken túl a munkavállalók:

- (a) jogosultak hátrányos következmények nélkül elhagyni a munkavégzés helyét, ha észszerű indokkal feltételezik, hogy a munkakörülmények az életüket vagy az egészségüket közvetlenül és súlyosan veszélyeztetik;
- (b) kötelesek haladéktalanul jelenteni közvetlen felettesüknek minden olyan munkakörülményt, amelyről észszerű indokkal feltételezik, hogy közvetlenül és súlyosan veszélyezteti az életüket vagy az egészségüket;
- (c) nem kötelezhetők arra, hogy visszatérjenek olyan munkakörülmények közé, ahol továbbra is fennáll az életüket vagy az egészségüket fenyegető közvetlen és súlyos veszély, mindaddig, amíg a munkáltató – szükség esetén – hatékony intézkedéseket nem tett a veszély elhárítására.

X. Az egyezmény alkalmazásának módjai**22. cikk**

Minden tagállam köteles - egyeztetve a munkáltatók és a munkavállalók legrepresentatívabb érdekképviselői szervezeteivel - hatályba léptetni az egyezmény rendelkezéseit jogszabályok, rendeletek, kollektív szerződések, vagy más, a nemzeti feltételeknek és gyakorlatnak megfelelő intézkedések útján.

XI. Normatív nyelvezet**23. cikk**

A jelen egyezmény alkalmazásában a hímnemű általános alak bármely használatát nem kizárólagosnak kell tekinteni, és az magában foglalja a nőket is, kivéve, ha a szöveggörnyezet egyértelműen másként rendelkezik.

XII. Záró rendelkezések**24. cikk**

A jelen egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni bejegyzés céljából.

25. cikk

- 1. A jelen egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója nyilvántartásba vette.
- 2. Az egyezmény tizenkét hónap elteltével lép hatályba azután, hogy a főigazgató két tagállam ratifikációját nyilvántartásba vette.
- 3. Ezt követően a jelen egyezmény minden további tagállam esetében tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

26. cikk

- 1. Az a tagállam, amely ratifikálta a jelen Egyezményt, tíz év elteltével a hatálybalépés napjától számítva jogosult azt felmondani, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójának regisztráció céljából történő értesítése útján. A felmondás csak az értesítés regisztrációját követő egy év elteltével lép hatályba.
- 2. Az a tagállam, amely a jelen egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek

szerint.

27. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, nyilatkozat, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.
2. A főigazgató a hatályba lépéshez szükséges utolsó bejelentett ratifikáció bejegyzéséről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak figyelmét az egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

28. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett összes ratifikációt, nyilatkozatot és felmondást az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében valamennyi részletében megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárnak nyilvántartásba vétel céljából.

29. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen egyezmény alkalmazásáról, és megvizsgálja, kívánatos-e a konferencia napirendjére tűzni az egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

30. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen egyezményt módosító új egyezményt fogad el, az új egyezmény eltérő rendelkezése hiányában:
 - (a) az új módosító egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása „ipso jure” (a jog erejénél fogva, automatikusan) magában foglalja a jelen egyezmény azonnali felmondását, tekintet nélkül a fenti 26. cikk rendelkezéseire, amennyiben és amikor az új módosító egyezmény hatályba lép;
 - (b) az új módosító egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.
2. A jelen egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

31. cikk

A jelen egyezmény szövegének angol, francia és spanyol változata egyaránt hiteles.